

PUNAISEN RISTIN PÄÄVIESTEISTÄ JA TOIMINTAMALLISTA MAAKUNTA- JA SOTE-UUDISTUKSESSA

Suomessa on käynnissä mittava alueellinen ja palvelurakenteiden uudistaminen. Uudistukseen liittyvien lakiesitysten mukaan Sote- ja maakuntauudistuksessa perustetaan uudet maakunnat, uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon rakenne, palvelut ja rahoitus sekä siirretään maakunnille uusia tehtäviä.

Vastuu palveluiden järjestämisestä siirtyisi 18 maakunnalle 1.1.2021 alkaen, jolloin maakunnat vastaisivat mm. sosiaali- ja terveydenhuollosta sekä pelastustoimesta. Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen jäävät kuntien tehtäväksi. Kotoutumista edistettäisiin jatkossa osana maakunnan kasvu- ja sote-palveluita sekä kunnan palveluina. Maakunnat alueellisina monialaisina toimijoina toimitsevat myös varautumisen yhteensovittajina.

STM on asettanut Sydänliiton toiminnanjohtaja OTK Tuija Braxin selvittämään järjestöjen roolia sote- ja maakuntamallissa. Siitä tulee raportti loppukesästä.

Laki ja asetus Suomen Punaisesta Rististä antavat järjestölle oman tärkeän roolinsa ja erityisasemansa varautumisessa ja valmiudessa sekä sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) kanssa on tehty yhteistyöpöytäkirja varautumisesta ja ensiaputoiminnasta. Viimeisin on vuodelta 2014. Myös Sisäministeriön kanssa on tehty yhteistyösopimus keväällä 2018. Tämän lisäksi SPR koordinoi STM:n kanssa sovitun yhteistyöpöytäkirjan mukaisesti Vapaaehtoista pelastuspalvelua sekä häiriötilanteissa sosiaali- ja terveydenhuoltoviranomaisten tukena toimivia muita vapaaehtoisryhmiä.

Maakunta- ja sote-uudistus on valtaisa organisaatiomuutos alueellisesti ja paikallisesti. On tärkeää huomioida, että Punaisen Ristin valtakunnallisesti tunnustettu rooli ei ole itsestään selvä paikallisesti. Siksi SPR:n paikallisten toimijoiden tulee varmistaa, mahdollisesti jopa neuvotteluteitse yhteistyökumppaneilta, mitä rooli tarkoittaa missäkin tilanteessa.

Suomen Punaisen Ristin rooli ja toiminnan tarkoitus

Suomen Punainen Risti on julkisoikeudellinen yhdistys ja sen rooli Suomessa perustuu Punaisen Ristin ja Puolikuun kansainvälisesti tunnustettuun asemaan (Geneven sopimus) sekä Suomessa lakiin (25.2.2000/238) ja asetukseen Suomen Punaisesta Rististä (827/2017). SPR:llä on myös yhteistyösopimukset sosiaali- ja terveysministeriön ja sisäministeriön kanssa.

Järjestön tarkoituksena on Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun kansainvälisen liikkeen peruseriaatteiden (Punaisen Ristin peruseriaatteet) mukaisesti:

- 1) kaikissa oloissa suojella elämää ja terveyttä sekä puolustaa ihmisarvoa ja ihmisoikeuksia;
- 2) edistää kansojen välistä yhteistyötä ja rauhaa;

- 3) pelastaa ihmishenkiä kotimaassa ja ulkomailla;
- 4) auttaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevia inhimillisten kärsimysten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi;
- 5) tukea ja avustaa maan viranomaisia niin rauhan kuin sodan ja aseellisten selkkausten aikana ihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi;
- 6) edistää kansalaisten keskuudessa yhteisvastuuta ja auttamismieltä;
- 7) edesauttaa vapaaehtoistoimintaa ihmisten auttamiseksi;
- 8) edistää auttamisvalmiutta; sekä
- 9) lisätä ymmärrystä Punaisen Ristin työtä ja yleisinhimillisiä pyrkimyksiä kohtaan.

Punainen Risti toimii yleishyödyllisenä yhteisönä, jonka perusta on vapaaehtoistoiminnassa. Punainen Risti tukee ja avustaa maan viranomaisia, mutta voi aloittaa auttamistoimet myös itsenäisesti huomattuaan avun tarpeen.

Punainen Risti koordinoi 52 järjestön muodostamaa Vapaaehtoisen pelastuspalvelun verkostoa ja koordinoi häiriötilanteissa sosiaali- ja terveydenhuoltoviranomaisten tukena toimivia muita vapaaehtoisryhmiä.

Toimintakohtaiset pääviestit

Valmius & varautuminen

1. SPR:n ylläpitää auttamisvalmiutta ja harjoittaa avustustoimintaa.
2. SPR:n tehtävänä on toimia viranomaisten tukena onnettomuus- ja häiriötilanteissa. Järjestöllä on erityinen rooli toimia avustustehtävissä myös poikkeusoloissa.
3. SPR ja SPR:n koordinoima Vapaaehtoinen pelastuspalvelu toimii koordinoidusti ja johdetusti viranomaisten johtamissa auttamistilanteissa.
4. SPR:llä laaja-alaisena, poliittisesti ja vakaumuksellisesti neutraalina toimijana on mahdollisuus edustaa järjestökenttää maakuntien valmiusfoorumien yhtenä järjestöedustajana.
5. SPR varautuu omalla toiminnallaan ja koordinoimalla Vapaaehtoista pelastuspalvelua koordinoimaan myös neljännen sektorin (spontaanien vapaaehtoisten) toimintaa kriisitilanteissa.
6. SPR vahvistaa toiminnallaan kansalaisten omatoimista varautumista, arjen turvallisuutta ja selviytymistä kriisitilanteista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

1. Suomen Punaisen Ristin toiminta sote-kentässä on vapaaehtoistoimintaan perustuvaa yleishyödyllistä apua, tukea ja neuvontaa. SPR ei ole sotepalveluiden tuottaja.

2. SPR:n vapaaehtoiset tukevat ihmisiä siellä, missä on tarvetta. SPR:n vapaaehtoistoiminta on avun saajille aina maksutonta ja apua tarjotaan resurssien mukaan kaikille, jotka sitä tarvitsevat.
3. Punaisen Ristin vapaaehtoistoiminta voi sisältää matalan kynnyksen neuvontaa ja opastusta, mutta ei palveluohjausta, jota tekee viranomaisen.
4. Punaisen Ristin vapaaehtoistoiminta on keskeisenä kumppanina kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä sekä osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamisessa.

Kotoutumisen tukeminen

1. Suomen Punainen Risti tukee erityisen haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden kotoutumista laajan osasto- ja kumppanuusverkkonsa avulla.
2. Varhaista kotoutumista tukeva toiminta, jota järjestetään turvapaikanhakijoiden kanssa, auttaa merkittävästi sopeutumista suomalaiseen yhteiskuntaan ja vahvistaa kotoutumisvalmiuksia.
3. SPR ei ole palvelutuottaja, mutta voi toimia kotoutumisen tukena vapaaehtoistoinnallaan.

Nuorten Turvatalot

1. SPR:n Nuorten turvatalot ovat erillisiä laitoksia, jotka saavat rahoituksensa STEA:lta, kunnilta ja Suomen Punaiselta Ristiltä.
2. Nuorten turvatalot auttavat nuoria ja perheitä arjen pulmissa ja kriiseissä. Turvatalojen toiminta perustuu ammattilaisten ja vapaaehtoisten tiimityöhön.

Pääviestien perustelut ja keskeiset toimenpiteet

Valmius & varautuminen

Pääviestit

1. SPR:n ylläpitää auttamisvalmiutta ja harjoittaa avustustoimintaa.
2. SPR:n tehtävänä on toimia viranomaisten tukena onnettomuus- ja häiriötilanteissa. Järjestöllä on erityinen rooli toimia avustustehtävissä myös poikkeusoloissa.
3. SPR ja SPR:n koordinoima Vapaaehtoinen pelastuspalvelu toimii koordinoitusti ja johdetusti viranomaisten johtamissa auttamistilanteissa.
4. SPR:llä laaja-alaisena, poliittisesti ja vakaumuksellisesti neutraalina toimijana on mahdollisuus edustaa järjestökenttää maakuntien valmiusfoorumien yhtenä järjestöedustajana.

5. SPR varautuu omalla toiminnallaan ja koordinoimalla Vapaaehtoista pelastuspalvelua koordinoimaan myös neljännen sektorin (spontaanien vapaaehtoisten) toimintaa kriisitilanteissa.
6. SPR vahvistaa toiminnallaan kansalaisten omatoimista varautumista, arjen turvallisuutta ja selviytymistä kriisitilanteista.

Perusteluja pääviesteille

- SPR:n erityinen rooli tulee laista ja asetuksesta.
- SPR:llä on valtakunnalliset valmiuteen ja varautumiseen liittyvät sopimukset STM:n, Poliisin ja Migrin kanssa ja SPR on keskeinen kumppani alueellisessa valmiussuunnittelussa eri viranomaisten kanssa.
- SPR kehittää ja ylläpitää järjestöjen yhteistä valmiutta toimia viranomaisten tukena koordinoimalla Vapaaehtoista pelastuspalvelua (30 valmiusjärjestöä kokoava verkosto).
- SPR ja Vapaaehtoinen pelastuspalvelu rakentavat laaja-alaisesti yhteiskunnan turvallisuusstrategiaan pohjautuvaa kokonaisturvallisuutta yhdessä kaikkien turvallisuustoimijoiden kanssa.
- SPR:n valmius perustuu piiriorganisaation, osastojen ja Vapaaehtoisen pelastuspalvelun järjestökoordinaatioon sekä eri toimintaryhmien resursseihin mm. ensihuollossa, henkisessä tuessa ja erilaisissa pelastuspalvelun tehtävissä valtakunnallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla.
- SPR:llä ja Vapaaehtoisella pelastuspalvelulla on valmis rakenne, toimintakulttuuri, työntekijät koko maan kattavasti myös poikkeustilanteissa toimimiseen.
- SPR:llä ja Vapaaehtoisella pelastuspalvelulla on valtakunnallinen vapaaehtoisten ylläpitämä päivystys- ja hälytysjärjestelmä, jonka avulla kaikki viranomaiset tavoittavat tarkoituksenmukaiset vapaaehtoistoimijat.
- SPR on parhaimmassa asemassa yhteensovittamaan järjestöjen työ osaksi viranomaisten varautumista / varautumisrakenteita.
- Tässä roolissa SPR huolehtii, että Alueellisen varautumisen sihteeristöön saadaan monipuolinen pelastuspalvelujärjestöjen osallisuus. Näin järjestöjen ja vapaaehtoisten rooli osana alueellista valmiutta ja hälytysjärjestelmää tulee huomioiduksi alueellisessa valmiussuunnittelussa, koulutuksessa ja harjoitustoiminnassa.

Toimenpiteet:

- Piirin on selvillä, miten sote- ja maakuntauudistus etenee ja onko se "mallin mukainen" vai jokin muu.
- Piiri on tietoinen missä valmiuden foorumeissa ollaan mukana.
- Piiri tuo esiin, että SPR on järjestöedustaja "Valmiusfoorumitasolla"
- Piiri edistää maakunnallisia sopimuksia pelastustoimessa ja ensihuollossa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Pääviestit

1. Suomen Punaisen Ristin toiminta sote-kentässä on vapaaehtoistoimintaan perustuvaa yleishyödyllistä apua, tukea ja neuvontaa. SPR ei ole sotepalveluiden tuottaja.
2. SPR:n vapaaehtoiset tukevat ihmisiä siellä, missä on tarvetta. SPR:n vapaaehtoistoiminta on avun saajille aina maksutonta ja apua tarjotaan resurssien mukaan kaikille, jotka sitä tarvitsevat.
3. Punaisen Ristin vapaaehtoistoiminta voi sisältää matalan kynnyksen neuvontaa ja opastusta, mutta ei palveluohjausta, jota tekee viranomainen.
4. Punaisen Ristin vapaaehtoistoiminta on keskeisenä kumppanina kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä sekä osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamisessa.

Perusteluja pääviesteille

- SPR:n vapaaehtoistoiminta on erityisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä (hyte-toimintaa). SPR:n toiminta perustuu Punaisen Ristin

- liikkeen periaatteiden mukaisesti mm. vapaaehtoisuuteen, tasapuolisuuteen ja puolueettomuuteen.
Mm. monimuotoinen ystävöityminen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ovat keskeisimpiä hyte-vapaaehtoistoimintoja. Molemmilla toiminnoilla kannustetaan ihmisiä pitämään huolta omasta ja ympäristönsä turvallisuudesta. Toiminnan keskeinen tavoite on vahvistaa ihmisten osallisuutta.
- SPR:n toiminta vahvistaa yksilöitä, yhteisöjä ja niiden resilienssiä sekä turvallisuuden tunnetta. SPR:n vapaaehtoisuuteen perustuva toiminta ei korvaa viranomaisten vastuulla olevia palveluita.
- SPR:n vapaaehtoistoiminta on luonteeltaan yleishyödyllistä ja vastikkeetonta. Toiminnan ylläpitämiseen ja kehittämiseen tarvitaan tukea (mm. vapaaehtoisten koordinaatioon, kouluttamiseen, toimitilakulut). Punainen Risti ei ole palvelutuottaja tai myy vapaaehtoistoimintaa palveluna.
- SPR:n vapaaehtoistoiminnan koordinoimista ja järjestämistä voidaan rahoittaa eri tavoin, mutta se ei koskaan voi olla maksullista avun saajalle.
- Hyte-vapaaehtoistoiminta on merkittävää yhteisöjä vahvistettaessa (resilienssin vahvistaminen) sekä onnettomuuksista ja häiriötilanteista selviämässä (toipuminen). Vapaaehtoiset ovatkin tarvittaessa myös osa valmiutta. Erityisesti henkisen tuen valmius sekä mielenterveystaidot on tärkeää linkittää hyte-vapaaehtoistoiminnan arkeen.
- SPR:n tulee tehdä yhteistyötä muiden hyte-toimintaa järjestävien järjestöjen kanssa tai ainakin olla selvillä toisista järjestöistä. Erityisesti kannustetaan tekemään yhteistyötä järjestöjen kanssa, jotka tekevät työtä heikoimmassa asemassa olevien kanssa.

→ *tähän tueksi on jo diasetti, jossa keskeiset valtakunnalliset vapaaehtoistoiminnot lyhyesti esitettynä – lisää oman piirisi avainluvut ja keskeiset toiminnot*

Toimenpiteet

- Piiri määrittelee omaa toimintansa ja selkeyttää käsitteet. Kaikki palveluun viittaava saattaa sekoittaa maakunnissa ja kunnissa, jolloin toiminnan ajatellaan olevan palvelutuotantoa ei yleishyödyllistä toimintaa. Olisi syytä puhua toiminnasta, joka ei aiheuta markkinahäiriötä. Braxin selvityksessä tullaan esittämään kriteerejä, joilla voidaan määritellä ja erottaa yleishyödyllinen toiminta palvelun tarjoamisesta (loppukesä 2018).
- Piiri on mukana jokaisessa tulevassa maakunnassa olevassa SOSTE:n koordinoimassa kehittämissankkeessa. Hankkeen nimi on Järjestö 2.0 ja siitä on dia, jossa näkyy kartalla alueelliset hankkeet ja niiden vastuujärjestöt.
- Piiri osallistuu maakunnan järjestöstrategiatyöskentelyyn – jos sellainen on käynnissä maakunnassa.

-
- Piiri on selvittänyt kuka jatkossa vastaa kunnan hyte-toiminnasta sekä hyvinvointikertomuksen laatimisesta, kun Sote viranomaiset siirtyvät maakunnan palkkalistoille.
- Piiri tukee osastoja luomaan kontaktit näihin kuntien uusiin vastuuyöntekijöihin.
- Osastot luovat hyvät yhteistyösuhteet kuntien uusiin hyte/järjestökoordinaattoreihin. Varmistetaan kunnasta, ketkä ottavat roolin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä, kun sote-henkilöstö siirtyy maakuntaan.
Piiri ja/tai osastot ovat mukana maakunnan hyvinvointikertomuksen valmistelutyössä.
- Piiri kannustaa ja ohjaa osastoja osallistumaan paikallisiin järjestöfoorumeihin tai vastaaviin verkostoihin, joita nyt on syntymässä.
- Piiri pitää huolta sopimuksista vapaaehtoistoiminnan tukemisesta kunnassa/maakunnassa. Hyvänä esimerkkinä Ystävätoiminnan koordinoinnissa Soite ja Länsi-Suomen piiri. Huomattavaa, etteivät ole palvelutuotosopimuksia, vaan sopimuksia yhteistyöstä ja toiminnan tuesta/avustuksesta toimintaan.

Kotoutumisen tukeminen

1. Suomen Punainen Risti tukee erityisen haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden kotoutumista laajan osasto- ja kumppanuusverkkonsa avulla.
2. Varhaista kotoutumista tukeva toiminta, jota järjestetään turvapaikanhakijoiden kanssa, auttaa merkittävästi sopeutumista suomalaiseen yhteiskuntaan ja vahvistaa kotoutumisvalmiuksia.
3. SPR ei ole palvelutuottaja, mutta voi toimia kotoutumisen tukena vapaaehtoistoiminnallaan.

Perusteluja pääviesteille

- Sote-uudistuksen lisäksi kotouttamisen osalta voimaan astuu v. 2019 uusi kotoutumislaki. Kotoutumista edistävät palvelut ovat sen mukaan jatkossa osa maakunnan järjestämävastuulla olevia kasvu- sekä sosiaali- ja terveyspalveluita, kunnallisia peruspalveluita ja kansallista koulutusjärjestelmää sekä muita kotoutumista edistäviä palveluita.
- Maakunnan tulee yhteistyössä kunnan ja muun viranomaisen kanssa huolehtia kotoutumista edistävien palveluiden yhteensovittamista siten, että ne muodostavat maahanmuuttajien tarpeisiin vastaavia palvelukokonaisuuksia ja -ketjuja. Kolmannen sektorin näkökulmasta haasteena tulee olemaan, miten vastaan palveluntarjoaja malliin.

-
- Kotouttamisen maakuntaohjelmissa sekä kuntien kotouttamissuunnitelmissa tulisi olla kirjattuna monialaisen yhteistyön velvoite kotoutumisen edistämisestä, sekä huomioitu SPR:n erityinen viranomaisia tukeva rooli myös kotoutumisen tuessa.
- Monialainen yhteistyö niin viranomaisten kuin ei-viranomaistahojen kesken on ensisijaista kaksisuuntaisen kotoutumisen sekä hyvien väestösuhteiden edistämiseksi.
- Varhaista kotoutumista tukeva toiminta, jota järjestetään turvapaikanhakijoiden kanssa jo vastaanottokeskuksissa ja niiden lähiympäristössä, auttaa merkittävästi sopeutumista suomalaiseen yhteiskuntaan, uuteen paikkakuntaan ja vahvistaa kotoutumisvalmiuksia. Monialainen yhteistyö tulisi aloittaa koordinoitusti jo vastaanottovaiheessa.
- SPR on koordinoitunut Vastaanottotoiminnan ja kotoutumisen tuen järjestöverkostoa työ- ja elinkeinoministeriön tuella syksystä 2015 lähtien. Verkoston tavoitteena on vahvistaa viranomaisten ja järjestöjen yhteistyötä turvapaikanhakijoiden sekä kiintiöpakolaisten vastaanotossa ja kotoutumisen tukemisessa paikallisesti ja valtakunnallisesti. Paikallisen verkostoitumisen ja yhteistyön välineeksi SPR on kehittänyt Kotoutumistarjotin -työkalun, jonka avulla viranomaisten sekä kolmannen sektorin kotoutumista tukeva toimintaa voi kehittää.
- SPR kutsuu valtakunnallisia järjestötoimijoita sekä viranomaisia koolle neljästi vuodessa
- SPR voi mandaattinsa mukaan tukea ja mahdollistaa eri sektoreiden välistä yhteistyötä myös maakuntatasolla ja uuden kotoutumislain astuessa voimaan.

> tähän tueksi pari diaa esim. kotoutumistarjotin, missä kuvataan keskeisiä toimintoja viranomaisen kotouttamistyön tukena

Toimenpiteet

- SPR ylläpitää ja kehittää Vastaanottotoiminnan ja kotoutumisen tuen järjestöverkostoa paikallisesti ja valtakunnallisesti
- SPR kehittää työkaluja ja malleja verkostotyöhön (ml. kotoutumistarjotin)
  - SPR:n Nuorten Turvatalot tukevat nuoria maahanmuuttajia.
- Starttivoimaa-hankkeen ja maahanmuuttajaohjelman alueellisen järjestö- ja viranomaisyhteistyön tapaamiset ja verkostot
- Alueelliset ETNO:t (etnisten suhteiden neuvottelukunnat) SPR:n edustaja joka alueella
- Kotoutumistarjotin kirjataan sektorien välisen yhteistyön välineeksi kuntien kotoutumisohjelmiin (tästä hyviä esimerkkejä esim. Lapista)

-

Nuorten Turvatalot

7. SPR:n Nuorten turvatalot ovat erillisiä laitoksia, jotka saavat rahoituksensa STEA:lta, kunnilta ja Suomen Punaiselta Ristiltä.
8. Nuorten turvatalot auttavat nuoria ja perheitä arjen pulmissa ja kriiseissä. Turvatalojen toiminta perustuu ammattilaisten ja vapaaehtoisten tiimityöhön.

Perusteluja pääviesteille

- Toiminta perustuu kiinteään verkostotyöhön viranomaisten ja järjestöjen kanssa. Toimintamuodot vaihtelevat kriisimajoituksesta kansalaistoiminnan tukemiseen.
- Turvatalojen toiminnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutetaan moniammatillisesti niin sosiaalipalveluiden kuin opetus- ja sivistyssektorien välisenä vuoropuheluna.
- Apu tarjotaan nopeasti ja joustavasti, ja se perustuu aina vapaaehtoisuuteen.
- Nuorten turvatalot (missä relevanttia) erityisessä täydentävien palveluiden tuottamisen roolissa.
- SPR:n Nuorten turvataloissa tuetaan myös maahan muuttaneita nuoria ja heidän perhettään tai läheisiään.

SPR:n piirien alueellinen vastuujako:

Maakunnat

SPR:n piirien alueet eivät vastaa kaavailtujen hallinnollisten maakuntien rajoja. Osa SPR:n piireistä koostuu usean maakunnan alueesta ja osa osastoista kuuluu tulevan maakuntansa naapuripiirin alueeseen. Viranomaisyhteistyössä maakunnassa luonteva yhteistyökumppani on se SPR:n piiri, jonka alue kattaa suurimman osan laitoksen alueesta.

- Helsinki-Uusimaa: Uusimaa
- Häme: Kanta-Häme, Pirkanmaa, Päijät-Häme
- Kaakkois-Suomi: Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Kymenlaakso
- Lappi: Lappi
- Länsi-Suomi: Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Österbotten – Pohjanmaa (toisena Österbottens svenska distrikt)
- Oulu: Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu
- Satakunta: Satakunta
- Savo-Karjala: Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo
- Varsinais-Suomi: Varsinais-Suomi (toisena Åbolands distrikt):
- Ålands distrikt: Ahvenanmaa

Keskeiset viranomaisyhteistyöverkostot maakunnissa, joissa SPR:n edustus

Piirien ilmoittamat verkostot löytyvät Y:\SOTE- ja maakuntaudistus\Esitys johdolle **HUOM!** Exellin päivittäminen on jatkossa piirin vastuulla.

Pelastustoimi Pääsääntöisesti vastuupiirin toiminnanjohtaja ja valmiuspäällikkö edustavat SPR:ä ja Vapepa verkostoa maakunnassa pelastustoimen yhteistyöelimissä.

SOTE SOSTE:n koordinoima Järjestöt 2.0 -hankeverkosto. Maakuntien järjestö- tai osallisuuskoordinaatio. Selvityshenkilö Tuija Brax sekä Soste esittävät, että maakuntaan tulisi nimetyt henkilöt järjestöyhteistyöhön. Hyte-työn ja osallisuuden vastuuhenkilöiden tulee olla tietoisia myös alueiden järjestötoiminnasta. Brax esittänee, että maakunnissa tulee koota tietokanta järjestöjen avustuksista. Kunnissa tullee olemaan hyte-työstä vastuulliset työntekijät.

Kotoutumisen tuki, hyvät väestösuhteet: Alueelliset ETNO:t. (etnisten suhteiden neuvottelukunnat) SPR:n roolina paitsi oma aktiivinen yhteistyö, myös kotoutumisen tuen toimintaan osallistuvan järjestöverkoston alueellinen fasilitointi ja tuki.

Poliisi

Poliisilaitosten yhdistämisen jälkeen aluejako vastaa vain osittain SPR:n piirijakoa eivätkä maakuntajaon kaikki muutkaan alueet täsmälleen osu poliisilaitosten maantieteelliseen jakoon. Poliisin osalta Vapaaehtoisen pelastuspalvelun

yhteistyösopimus on valtakunnallinen. Käytännön tasolla toiminnasta (yhteistoimintaharjoitukset, koulutukset...) sovitaan paljon paikallisten poliisin toimipisteiden kanssa, mutta jatkossa enenevästi laitoksittain. Poliisitoimen yhteistyössä poliisilaitoksen luonteva yhteistyökumppani on se SPR:n piiri, jonka alue kattaa suurimman osan laitoksen alueesta ja/tai jonka piiritoimisto on lähinnä laitoksen pääasemaa. Pääsääntöisesti tämän piirin toiminnanjohtaja ja valmiuspäällikkö edustavat SPR:ä ja Vapepa verkostoa poliisitoimen yhteistyöelimissä.

Poliisilaitoksittain:

- Länsi-Uudenmaan poliisilaitos: Helsinki-Uusimaa
- Itä-Uudenmaan: Helsinki-Uusimaa
- Lounais-Suomen: Varsinais-Suomi vastuullinen (ml. Åboland), muina Satakunta (Satakunnan maakunta)
- Kaakkois-Suomen: Kaakkois-Suomi (Kymenlaakso, Etelä-Karjala)
- Hämeen: Häme (Kanta-Häme, Päijät-Häme)
- Sisä-Suomen: Häme vastuullinen (Pirkanmaan maakunta), toisena Länsi-Suomi (Keski-Suomen maakunta)
- Itä-Suomen: Savo-Karjala vastuullinen, toisena Kaakkois-Suomi (Etelä-Savon maakunta)
- Pohjanmaan: Länsi-Suomi vastuullinen (Etelä-pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa), toisena Österbotten (Österbotten)
- Oulun: Oulu
- Lapin: Lappi

ERVA

Sairaanhoidon yliopistollisten keskussairaaloiden toiminta-alueisiin perustuvat erityisvastuualueet ovat hyvin laajoja. ERVA alueiden suhteen päävastuu SPR piirien suhteen määräytyy lähtökohtaisesti keskussairaalan paikkakunnan mukaan niissä tilanteissa, joissa tarve on yhdelle edustajalle. Kuitenkin tälläkin pelastustoimen sektorilla keskeistä on SPR piirien välinen tiivis yhteistyö ja siitä sopiminen. Piirit voivat sopia keskenään ERVA alueen päävastuullisesta. Lisäksi on sovittava yhteistyön ja viestinnän ajantasaisesta raportoinnista vastuupiirien ja toissijaisten piirien välillä; ohjeet, määräykset ja toimintamallit (esim. Länsi-Suomen piiri neljän ERVA-alueen toissijaisena toimijana).

- OYS: Oulu vastuullinen, muina Lappi, Länsi-Suomi (Keski-Pohjanmaan maakunta)
- KYS: Savo-Karjala vastuullinen, muina Länsi-Suomi (Keski-Suomen maakunta) Kaakkois-Suomi (Etelä-Savon maakunta)
- TAYS: Häme vastuullinen, muina Länsi-Suomi (Etelä-Pohjanmaan maakunta)
- TYKS: Varsinais-Suomi vastuullinen (ml. Åboland), muina Satakunta, Åland, Österbotten
- HYKS: Helsinki-Uusimaa vastuullinen, muina Kaakkois-Suomi

Verkostot / yhteistyötahot

Verkoston nimi / Yhteistyötaho	Lyhyt kuvaus	Osallistuja(t)	Osallistujan rooli
Pelastuslaitos (alueellinen)	Sopiminen toiminnasta pelastustoimen tukena	Valmiuspäällikkö, • (toiminnanjohtaja)	SPR valmiuden ja järjestyhteistyön edustaja
Poliisilaitos (alueellinen)	Sopiminen toiminnasta poliisin tukena	Valmiuspäällikkö, • (toiminnanjohtaja)	SPR valmiuden ja järjestyhteistyön edustaja
Sosiaali- ja terveystoimi (kunnallinen/alueellinen)	Sopiminen toiminnasta sosiaali- ja terveysviranomaisten tukena	Sosiaalipalvelutoimin • nan suunnittelija Terveystuon suunnittelija, (toiminnanjohtaja)	SPR valmiuden ja järjestyhteistyön edustaja
ERVA (alueellinen)	Sopiminen yhteistoiminnasta suuronnettomuustilanteissa	Toiminnanjohtaja	• SPR valmiuden ja järjestyhteistyön edustaja
Maakunnalliset turvallisuustoimikunnat	Maakunnallisen valmiuden ja varautumisen toimielin	Toiminnanjohtaja	• SPR valmiuden ja järjestyhteistyön edustaja

Lisätietoja: Maria Viljanen, Marko Korhonen, Tuula Luoma